

Največji slovenski časnik
v Združenih državah,
Volja na celo leto..... \$6.00
Na pol leta..... 3.00
Na New York celo leto..... 7.00
Na inostranstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 307. — ŠTEV. 307.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 31, 1920. — PETEK, 31. DECEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

REŠKA KOMEDIJA SLEDNIJ KONČANA

KONEC BURKASTIH D'ANNUNZIAD. — GLAVNI JUNAK LURKE JE BAJE S SVOJO PRILEŽNICO ODRČAL Z REKE. PRAVI, "DA NI VREDNO UMRETI ZA ITALIJO".

Trst, 30. decembra. — Bojevanje med rednimi italijanskimi četami ter d'Annunzijevimi legionarji, ki se je vršilo še nekaj dni na Reki, je končano. Pogodba za kapitulacijo bo podpisana jutri zjutraj.

Povelje za ustavljanje sovražnosti je izdal italijanski general Caviglia takoj na to, ko je prejel sporočilo, da je d'Annunzio odstopil od svojega diktatorstva ter strahovalca in izročil celo zadevo v roke Mestnega sveta, ki je takoj sklenil, da pristane na pogoje italijanske vlade.

Pri konferenci, ki se je vršila v torek v Opatiji med reškimi mestnim svetom ter zastopniki italijanske vlade, je mestni svet sklenil, da pristaje v rapalsko pogodbo in da obsoja d'Annunzija ter njegove legionarje.

Zadnje vesti o d'Annunziju, temu jaremu junaku, ki se je vedno širokoštil, da bo na Reki njegov grob, naznanjajo, da jo misli popeljati z Reke z aeroplanom ter da misli vzeti s seboj tudi svojo priležnico, neko signorino Luisello Paceara, ki se nahaja že nekaj mesecev pri njem na Reki in katero misli takoj poročiti, kakor hitro bo sodišče odobrilo ločitev zakona z njegovo sedanjo ženo. Signorina Paceara je izjavila, da ne zapusti svojega ljubimca ter da je rajši umorjena ob njegovi strani kot pa da bi se umaknila iz mesta.

Rim, Italija, 30. decembra. — Glasom poročil lista "Messaggero" je d'Annunzio zadnje čase z mnogimi vplivnimi reškimi meščani nasilno in brutalno postopal, in to vsled tega, ker so mu slednji prigovarjali, naj se vda pritisku italijanske vlade ter zapusti mesto. Ko so nekateri teh mož pričeli z njim govoriti o predaji mesta jih je d'Annunzio nazval strahopetce.

Nadalje poroča omenjeni list, da je bilo mnogo oseb primoranih pbežati iz mesta pred d'Annunzijevim terorizmom, med njimi tudi profesor Zanelli, član avtonomske stranke, katerega se je obdolžilo, da je spletkaril proti d'Annunziju.

London, Anglija, 30. decembra. — Neka brzogajka, ki jo je prejel londonski "Times" iz Milana, naznanja, da je izdal d'Annunzio manifest, v katerem pravi:

"Jaz sem še vedno živ in zdrav. Kljub temu, da sem se včeraj pripravil že na smrt ter priporočil Bogu svojo dušo, vendar sem se-glej sklenil, da hočem ohraniti svoje življenje za vsako ceno. "Stokrat sem že smehljajočega lica zastavil svoje življenje v sedanji vojni, toda končno sem spoznal, da Italija in njeno ljudstvo ni vredno te žrtve."

Zavzetje Reke po d'Annunziju in njegovih legionarjev ključ v spomin zopet ono zloglasno londonsko pogodbo, ki je bila tajno sklenjena v zgodnji spomladi leta 1915 med Italijo ter ostalimi zavezniki, ki so s tem paktom privabili Italijo, da se je vdeležila svetovne vojne proti centralnim državam.

Glasom te pogodbe naj bi dobila Italija del Tirolske, in sicer južno Brennerjevega pasu, kakor tudi Trst, Gorico, Istro ter kos Dalmacije, Reka pa naj bi ostala Hrvaški.

Ko je bila vojna končana, so pa šovinistični laški nacionalisti, med katerimi je bil d'Annunzio eden glavnih, zahtevali, da mora lica pripasti Italiji, kar je bilo v direktnem nasprotju s londonskim paktom.

Hrvaška, ki je sedaj del Jugoslavije, je, naravno, proti tem neupravičenim zahtevam laških šovinistov protestirala rekoč, da je Sušak, važno reško predmestje, ali boljše: del mesta samega, popolnoma jugoslovanski ter da dežela neobhodno potrebuje pristanišča in izhoda na morje, dočim se o Italiji to ne more reči, ki ima dovolj svojih pristanišč ob Jadranskem morju. To zahtevo je energično podpiral tudi ameriški predsednik Wilson, katerega je označil prismojenci d'Annunzio kot povzročitelja vsega nesporazuma ter edino zapreko, da se ne uresniči želje laških fanatikov. Naziranje predsednika Wilsona je bilo pa — mimogrede omenjeno — tudi naziranje Francije in Anglije.

Podkrepljena po italijanskem javnem mnenju, je italijanska združena delegacija v Parizu, katero je vodil tedanji ministrski predsednik Orlando, zavrnila vsak poskus sporazuma, ki ne bi bil všeč italijanskemu imperijalizmu. V aprilu 1919 je dospela kriza do svojega vrhunca, ko je predsednik Wilson zagrozil, da se bo umaknil s konference ter celo stvar pustil v nemar.

Izjalovitev pogajanj, da bi se doseglo primerno rešitev v reškem vprašanju, je bil eden glavnih vzrokov, ki je pripomogel k padcu italijanskega ministrskega predsednika Orlanda in njegovega kabineta. Temu kabinetu je sledil kabinet Nittijevih nacionalistov, ki so bili predhodniki in mende tudi režiserji poznejše prismojene d'annunziade v septembru.

Reka je bila za časa vohda d'Annunzijevih legionarjev pod vojaško kontrolo generala Pittaluga, poveljnika italijanskih rednih čet. Ko je general čul o prihodu legionarjev, je odšel z močnim oddelkom svojega vojaštva iz mesta, da prepreči vohd d'Annunzijevim pustolovcem. Tam se je srečal z d'Annunzijevim vojaštvom, ki je prihajalo v mesto na avtomobilih, oboroženo s puškami ter strojnimi puškami. Ko je d'Annunzio ugledal italijanskega generala mu je dejal: "Kakor vidim, nameravate vi streljati na svoje brate? — Nato se je postavil v tragično teatralno pozo, razgalil svoje prsi ter rekel: "Ustrelite najprej mene!" Italijanski general, to videč, je padel d'Annunziju okoli vratu, a vojaki so pričeli divje kričati: — "Viva Flume! Viva d'Annunzio!" Nato so d'Annunzijevi legionarji vkorakali v mesto.

Tekom petnajstih mesecev, odkar je prispel prismojence s svojim vojaštvom v mesto, se je izvršilo že mnogo tragedij, pa tudi nič manj opernih junastev. Bilo je že mnogo spopadov med Jugoslavo in ter Italijani. Jugoslovani so odrezali d'Annunzija od dobavljanja živil, dočim je italijanska mornarica blokirala Reko. — (To je morala biti čudna blokada: O. ur.)

Nato je d'Annunzio odredil majhne živilske racije ter izdal nebroj manifestov, v katerih je prisegal, "da živ ne odide z Reke". V januarju 1920. ko se je vrhovni svet v Parizu razšel, je bilo jadransko vprašanje še vedno nerešeno. V zadnjem marcu je bilo poastrila svojo blokado Reke a d'Annunzio je tedaj proglasil Reko z zaledjem za neodvisno državo, v kateri je bil on imenovan vojaškim poveljnikom ter glavarjem države.

VESELO NOVO LETO ŽELI VSEM ROJAKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

FRANK SAKSER.

"MONK" EASTMAN

NIČ MONET NE BO ZA PROHIBICIJO

Denar, namenjen za izvedenje prohibicijske postave, je bil popolnoma črtan iz proračuna.

Washington, D. C., 30. dec. — Dovolilni komitej poslanske zbornice je danes vložil generalno predlogo glede primanjkljaja (Sundry Civil Bill), potem ko je porezal dovolila za približno \$421,000,000. Komitej je priporočil v splošnem le nekaj čez 383 milijonov dolarjev. Največji odbitek je pod rubriko "Pomožna ladijska korporacija", kajti komitej je mnenja, da je treba ta urad vzdržati iz drugih virov. Justični departament je zahteval \$500,000, da izvede prohibicijske postavo in ta podstavek je komitej popolnoma črtal. Nova predloga pa je dovolila \$15,000 za zatrtje trgovine z opojnimi pijačami v Alaski.

FRANCOSKI SOCIJALISTI ZA MOSKVO.

Tours, Francija, 30. decembra. Francoska socijalistična stranka se je izrekla včeraj zvečer z veliko večino zba absoluten pristop k tretji internacionali v Moskvi.

Predlog levega krila stranke, da naj se izreče zborovanje, za absolutni pristop k tretji internacionali v Moskvi, je dobil 308 glasov, dočim je bil drugi predlog, katerega je staval delegat Jean Longuet, naj se kongres na določen način izrazi, če je zaključenje Longueta in njegovih pristavev iz internacionalne, sprejet le s 1022 glasovi 397 delegatov se je vzdržalo glasovanja.

Po brezuspešnih poskusih, da se ohrani organizacijo intaktno, se je završilo razcepiljenje francoske socijalistične stranke v mogoče tri skupine.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprevo za tozadevna pojasnila na znano in samseljivo trdko

FRANK SAKSER,

88 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zastran postavnega praznika "No-voletnega dne" ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v ponedeljek, dne 3. januarja.

Uredništvo.

V ČAST NAJSTAREJŠEMU ČLANU KONGRESA

Najstarejši član kongresa je imel zahvalni govor, ki je trajal petnajst minut.

Washington, D. C., 30. dec. — Da je človek, in naj je tudi zakonodajalec, le toliko star kot se čuti starim, je dokazal Uncle Joe Cannon, prejšnji epeaker zbornice, ki je danes star 84 let, sedem mesecev in 7 dni. On je član poslanske zbornice že 43 let in devet mesecev. Potem ko so mu starejši državniki in mlajši Demosteni obeh strank čestitali, se je podal trudnih korakov na tribuno pred sedežem speakerja, odklonil pulst za svoj manuškript ter pričel čitati brez ocal govor, ki je trajal petnajst minut. Slavne kretnje, katere ima navado delati z levo roko, tudi ob tej priliki ni manjkalo, ter je bila tako močna kot so bili nekoč njegovi udarci s kladrom, s katerimi je pregnal marsikateri parlamentarni vihar. Po ceremoniji je šel na luno in ko se je nekdo norčeval iz dejstva, da ni bil Uncle Joe oče niti ene postavke, je odvrnil samozavestno: Mogoče, a za to sem jih dosti ubil.

Med govorniki, ki so slavili Cannona, se je tudi nahajal demokratski veteran in prejšnji speaker Champ Clark. Sprejet je bil predlog, da se postavl pri Cannona v rotundi narodnega poslopja. Stroške za kip bodo pokrili prijatelji Cannona.

O dolgem življenju Cannona nam priča dejstvo, da sta od 371 senatorjev in poslancev, katere je našel Cannon ob svojem vstopu, pri življenju le še dva, namreč on in kongresnik Sherwood iz Ohija.

WSS WSS WSS WSS WSS

NAZNANILO.

Rojakom iz New Yorka in okolice, ki ne utegnejo med tednom priti v naš urad, naznanjamo, da je naša pisarna odprta vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne.

Frank Sakser.

DVA ARETIRANA V ZADEVI EASTMANA

Vodja je živel dvojno življenje. Policijski špicelj in obenem prodajalec omamljivih sredstev.

Včeraj zjutraj je policija v New Yorku aretirala dva možka, katera je izza umora banditskega voditelja, Monk Eastmana v nedeljo zjutraj, neprestano iskala. Nahajala sta se baje v družbi Eastmana na neki "party", ki se je vršila v Blue Bird kavarni na 1. cesti in 4. Ave., nakar je bil Eastman ustreljen. Pomožni okrajni pravdnik Hennis je izjavil, da bo policija za enkrat zamolčala imena aretiranih, dokler jih ne bo on sam osebno zaslišal. Policiji je znano, da sta bila v njegovi družbi, vendar pa se ne enega, ne drugega od njih ne sumi umora samega.

Hennis je dostavil, da bosta aretirana mogoče lahko podala važne informacije. Izza umora banditskega voditelja sta se skrivala, kar samoposebi precej pomenuje. Med tem pa se vrši naprejškanje moža, ki je na sumu, da je dejanski izvršil umor. Na vprašanje, če sta bila oba aretirana med onimi, ki so se pripravili z banditskim poglavarjem, je odvrnil Hennis, da je boljše, če o tem ne govori. Ugotovilo pa se je, da sta bila oba z Eastmanom v Brooklynu pozno v noč od sobote na nedeljo. Nato sta ga spremlila v Manhattan, kjer se je zbrala družba v navedeni kavarni. Pozneje pa sta izginila. Detektivski poročnik Funston je v družbi svojih ljudi končno izsledil oba.

Eden izmed aretiranih se je označil kot William Simermyer iz Brooklyna, vendar pa se domneva, da je to le namišljeno ime. Policija je tudi zelo rezervirana s svojimi informacijami in aretiranih se tudi ni vpisalo v seznam za Line-up v policijskem glavnem stanu. Glasi se, da sta za enkrat zadržana le kot prič. Iz policijskih virov se je izvedelo, da je obstajala družba v kavarni iz osmih možkih, vključno Eastmana. Pet jih je že v rokah policije in med onima dvema, ki še nista aretirana, se baje nahaja morilec Eastmana.

Kljub zanimanju policije je skoro gotova stvar, da je Monk Eastman posloval kot špicelj policijskega departamenta, posebno pri zasledovanju prodajalcev omamljivih sredstev. Neki policijski uradnik ga je baje pred kratkim obiskal v njegovem stanovanju na Driggs Ave v Brooklynu. Iz policijskih virov prihaja tudi

DENARNE POŠILJATVE V HITRO, NA GORIČKO IN NOTRANJKO.

Isvrčujemo denarna isplačila popolnoma samseljivo in sedanje razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goričkem in tudi na Notranjem, po osemlju, ki je sasedeno po italjanaki armadi

Včeraj smo računali se pošilja tre italjanaki lir po sledočih cenahj

50 lir		\$ 2.30
100 lir		\$ 4.10
300 lir		\$11.70
500 lir		\$19.50
1000 lir		\$38.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsa prej.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdiš Frank Sakser, 88 Cortlandt St., New York, N. Y.

BAVARSKI MAJNERJI ZA RAZOROŽENJE

KER SE BOJE FRANCOSKE INVAZIJE, ZAHTEVAJO, DA MOPABA BAVARSKA RAJPUSTITI DEŽELNO BRAMBO. — V NASPROTNEM SLUČAJU NE BODO VEČ POŠILJALI PREMOGA NA BAVARSKO.

Berlin, Nemčija, 0. decembra. — V urad državnega kancelarja je prišla včeraj delegacija majnerjev iz ruhrskega okraja ter odločno zahtevala, naj vlada takoj razpusti bavarsko deželno brambo.

Majnerji so izjavili, da bodo francoske čete vdrele v ruhrski okraj, če bo ta brambor še obstajala.

Če se to ne bo nemudoma zgodilo, so izjavili, da bodo puenekali pošiljati premog na Bavarsko.

Iz tega je razvidno, da so se majnerji že naveličali zavlačevanja vlade ter da so sili neprestanih obljub, ki se nikdar ne izpolnejo.

Nemški zunanji urad pa hoče prikriti celo zadevo. Pravi, da so prišli majnerji prositi le za živila ter da so razoroženje bavarske domače brambe le mimogrede omenili.

Pristavlja, da niso majnerji ničesar zahtevali ter da tudi nobene obljube niso dobili.

Socijalistični listi pa pišejo vse drugače, namreč, da so bile zahteve skrajno odločne ter da je delegaciji načeloval znani socijalist Hue, ki je tudi član državnega zbora.

Zaenkrat se še ne ve, kaj bo storila francoska vlada. Najbrže se ne bo obnavljala vdreti v ruhrski okraj, če ne bo Bavarska v najkrajšem času poslala svojih vojakov domov.

SKROPENJE CEST Z ALKOHOLOM.

Albuquerque, N. M., 30. dec. — 16. januar se bo slavilo v tukajšnjem mestu kot dan zmagovalstva za izvedenje narodne prohibicije. Imenovanega dne se bo 500 galon žganja, dobrega in slabega, vina vsake vrste in dosti drugih prepovedanih pišč zliło v velik občinski voz, namenjen za skropenje ceste in s to tekočino se bo poskropilo glavne ceste mesta, dokler ne bo izginila iz kadi zadnja kapljica.

To bo predstavljalo glavni del programa, katerega bo izvedla Christian Women Temperance Union v proslavo izvedbe narodne prohibicije. Dan se bo nazivalo "Carrie Nation Day", na čast borilke za prohibicijo, ki je umrla pred par leti.

Več kot sto članov organizacije se je ponudilo, da bodo vlekli voz, na katerem je prostora za dvanajst prohibicijskih babuic.

Žgane pijske, s katerimi se bo pokropilo ceste, so zaplenili zvezni prohibicijski agenti pri različnih pogonih.

POČASČENJE COLBYA.

Montevideo, Uruguay, 30. dec. Senat republike Uruguay se je danes sestal k posebni slavnostni seji na čast ameriškega državnega tajnika Colbya. Na seji je Colby odgovoril na pozdravni govor, katerega je držal predsednik senata. V dvorani se je vršil nato

sporočilo, da je Eastman obenem skušal ostati v zvezi s svojo prejšnjo gango. Ko so njegovi tovariši spoznali, da skuša nositi vodo na obeh ramenih, je bila njegova smrt določena stvar.

Premišljite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listko.

Sedaj živimo v času negotovosti in storaba, vsak skuša postati utro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in saket ali bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane sa preke starim izkušenim in premožnim trdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje sentimentljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se sadnji čas po novi sveti in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in samseljivo isplačujejo.

Včeraj smo računali se pošiljate jugoslovanskih Kron po sledočih cenahj

300 kron		\$2.40	1,000 kron		\$ 7.75
400 kron		\$3.20	5,000 kron		\$38.50
500 kron		\$4.00	10,000 kron		\$76.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsa prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdiš Frank Sakser, 88 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

YUGOSLAVIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation) LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izlazi vsak dan izvenredno nedeljo in praznikom.

Če celo leto volja list za Ameriko	Če New York za celo leto	07.00
in Kanada	na pol leta	03.00
Če pol leta	Če inozemstvo za celo leto	07.00
Če četrt leta	na pol leta	03.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisement in agreement
Special rates for advertising in this paper. Send for rates on application to the Editor.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2278

Primerne ljudi za kabinet.

Senator Harding išče primerne moze za svoj kabinet, s kojega pomočjo bo mogel po četrtem marcu naslednjega leta nanovo urediti razmere v tej državi. Značilno je za bodočega predsednika, da nima očitno nobenega strahu, da bi množni ljudje z dobri imeni mogoče zatemnili njegovo lastno slavo ter ga stavili preveč v senco. Med osebam, katere se imenuje kot zmogljive kandidate za nekatera najbolj važna mesta v kabinetu, se nahajajo tudi moze narodnega slovesa, moze samostojnih idej ter dobrih lastnosti značaja. Harding ni vlieti v skrbeh, da bi njemu samemu ne ostalo dosti vladnih poslov, ko zbira krog seboj, ki uživajo v deželi velik sloves. Nasprotno je videti naziranje, da bodo taki ljudje bolj utrili sloves njegove vlade.

Med kandidati, katere se imenuje z ozirom na novi kabinet, se nahajata v prvi vrsti prejšnji sodnik najvišjega sodišča Hughes in prejšnji živilski diktator Hoover. Vstop teh dveh mozi v kabinet bi od prvega početka zagotovil novi administraciji zaupanje cele države.

Zanimivo je tudi poročilo, da je mladi Roosevelt določen za mesto pomožnega mornariškega tajnika. Na ta način bi pridobil kabinet nadaljnje ime, ki je na dobrem glasu.

Na tujem in doma.

Španija šteje med države, ki so pri nas še malo poznane. Ali v samostojni državi, ki mora misliti na to, da počasi naveže vsepovsod neposredne stike, mora saj v naših gospodarskih krogih prestat neinteresanost tudi za "Španske vasi". Kot nevtralna država je imela Španija debela leta med svetovno vojno. Izvažala je mnogo surovin, med kovinami zlati baker, živila in tudi fabrikate. Obilno denarja je prišlo v državo. Španski denar, pejeta, se je precej časa držal celo nad švicarskim denarjem za 10 odstotkov. Po končani vojni je sreča ginevala, španski denar je prišel počasi pod pariteto s švicar. Danes dobijo za španski sto enot le 75 švicarskih. Vzroki so različni. Kakor drugod po svetu je tudi na Špankem država v finančnih skrbih. Vojnega bogastva se dosedaj čašni vijak ni lotil. Posebne obdavčitve vojnih dobičkov država dostojno ni uvedla. Je to dejstvo, ki draži široke sloje. V zadregi in deficitu si pomaga vlada s papirnatim denarjem. Dopustna mera za bankovec se je povzela nedavno od 4.5 na 5 milijard. Sredi novembra so imeli bankovec za 4.27 milijard v obtoku. Imajo torej tudi že inflacijo v gosteh. Strajkov in mezdni gibanj imajo stalno preko potrebe. Tudi teror se oglašuje v Barceloni. Na padanje valute vplivajo znatna plačila v Ameriko za uvoz žita. Med vojno se je močno okrepla nacionalna zavest in narodni ponos. V narodu je prišlo do zavesti, da so gospodarsko opomogli in da so manj odvisni od tujega kapitala. Dolg in posojila, ki so bila v inozemstvu posebno v Franciji, so tokom vojne mogli pokupiti nazaj. Inozemci so radi izkoristili španske efekte. Španci pa sedaj neprijetno občutujejo, da je mnogo važnih gospodarskih in industrijskih naprav, kakor vodovodna, električne, plinovne, železniške proge še v tujih rokah. Začelo je živahno gibanje za nacionaliziranje podjetij v tujih rokah. Na svoji zemlji hočejo biti svoji gospodje. Izriniti hočejo tuje gospodstvo, odnosno podrediti hočejo svoj kapital svojemu vdstvu. Za nve volitve v parlament je nacionalizacija glavna parola. Vlada pospešuje emancipatorno gibanje. Tuja podjetja hočejo trše obdavčiti in jih pripraviti do tega, da sprejmo španske firme, volijo španske upravne svete, sprejmo španske direktorje in vodilne tehnike. Ta osvobodilna gospodarska politika ima že lepe uspehe. So pa tudi trolavratniki, ki se rajši izselijo nego vklonijo razmeram. Nacionaliziranje v gospodarstvu je pokret, ki je neizbežen na gotovi stopnji državnega razvoja. Smotrna izvedba je pa mogoča le tam, kjer vlada vodi temu primerno politiko.

Angleško delavsko poročilo glede Irske

Nihče, ki želi videti uveljavljene dobre odnose med Irsko in Anglijo, ne more čitati poročila angleške delavske komisije glede sedanjega stanja razmer na Irskem, ne da bi obenem ne čutil žalosti radi tega, kar se je zgodilo ter zadovoljstva, da je skupina Angležev govorila s takim pogumom. Če bo kaka stvar pripomogla k sporazumu med obema državama, bo to dokaz, da se nahaja v Angliji velika skupina ljudi, ki so pripravljeni gledati resnici v oči ter storiti pravico. To poročilo obenem z ustanovitvenjem komiteja za spravo z Irsko nudi veliko upanje, da ne bo sedanje nesrečno stanje zadev dolgo trajalo.

Poročilo pravi, da so se v imenu Anglije godile na Irskem stvari, vsled katerih mora smrtni njeno ime v nosnicah vsega sveta. — To je huda obdolžila in močna beseda.

Za umore, katere so izvršili ekstremisti v takozvani irski republikanski armadi, ne more najti noben zdrav človek nobenega izgovora. Zdravilo za umor pa ni nadaljni umor. Se manj pa umor, ki je združen s požiganjem, plenjenjem in vsakovrstnim terorizmom. Jazmo pa je dokazano, da so sile angleške vlade kršile vse povelje v svojih represalijah. Kar so pravili ameriški in tudi angleški poročevalci, je potrdila sedaj komisija mozi, med katerimi sta bila dva bivša ministra.

Lloyd George je bil vedno pripravljen umakniti se z nevzdržljivega stališča. Sedaj ima priliko da izvrši dejanje pravice in modrosti. To je dolžan Angliji, njenim prijateljem po svetu in svojemu lastnemu ugledu, kajti zadnji čas je, da ustanovi zopet primerno vlado na Irskem.

Friderik Villiers -- časnikarski poročevalec.

— Kakšen spoved bi bil, če bi se jih spravilo vse skupaj, vse, ki nastopajo v spominih vojne poročevalca Villiers!

To bi bilo zborovanje, ki bi gleda barv, raznolikosti in slikovitosti presegalo vse, kar se je dosedaj videlo na svetu. Zastopana bi bila vsa plemena in vse vere sveta. Veteran med vojnimi poročevalci pripoveduje v memoarh povest svoje presenetljive kariere. V petdesetih letih svojega delovanja se je sestal s skoro vsemi slavnimi, odličnimi in tudi zloglasnimi ljudmi, ki so nastopali v zgodovini.

Nastopil bi kralj Edvard VII., Bill Nye, črni kralj iz Abisinije, lord Kitchener, general Sherman, Thomas Hardy, ruski car Aleksander III., Tomaž Edison, Cecil Rhodes, kralj cigánov, turški razbojnik, cesar Viljem, korejski cesar, Arabci, japonski maršali, bolgarski car Ferdinand, briganti in vojaki vseh narodov in različnega obsega krvočnosti.

Villiers je poznal kralja Edvarda VII., ko je bil slednji še princ od Wales in eden najbolj vnetih športnikov v Angliji. Prav posebno je bil prirečen takrat, ko se je mogel umakniti konvencionalnemu življenju v Londonu in na dvoru. Kot gost Earla of Fife v njegovi lovski koči v škotskih gorah ob času, ko je bil angleški prestolonaslednik tam, je spoznal Villiers v slednjem najbolj prijetnega družabnika. On pravi:

— Kakor hitro je mu bili enkrat predstavljeni, je smatral skoro za osebo razžaljenje, če ste ga več kot enkrat nagovorili s kraljevske visokostjo. Po prvem sestanku se ga je moralo nagovoriti kot vsakega drugega človeka ter odgovorjati: da, gospod, ali: ne, gospod.

Skoro ves čas, ko je bil na obisku v škotskih gorah, je preživel Edvard VII. svoj čas z ribolovom ali lovom na jelene. Wellington, vojvoda iz Waterloo, je skoro edina oseba, omenjena v knjigi, katere Villiers ni osebno poznal. Ob času, ko je umrl ta slavni vojak, pa je bil sedanji starosta vojnih poročevalcev star Šele osem let.

Nekoč pri neken obedu, prirejenem na čast Henrp Starleya, slavnega raziskovalca Afrike v Delmonico hotelu v New Yorku, je sedel Villiers med Chaney Depew ter generalom Shermanom. O generalu Shermanu pravi:

— Bil je visok in čprav se je glasilo o njem, da ima izvanredno trd značaj, ni bilo na njegovem obrazu ničesar, kar bi kazalo to. — Smejal se je tokom celega obeda, a ko je godba zaigrala koračnico: — Marching through Georgia, — je smehljaj zapustil njegovo lice. Ko pa so gostje vstali ter mu nazdravljali, je namršil obrvi. Brez dvoma je mislil na raztrgano tolpo junakov, ki je dospela do morja po napornih marših in kako sladko je morala zveneti godba gmeznja morja. Ko je vstal, da govori, je omenil tudi časnikarske poročevalce, ki so se nahajali pri njem pri pohodu skozi Georgijo.

— Bili so velikanska zadrega zame na pohodu in dosti težko sem imel pri tem, da se niso pojavili moji načrti prezdaj v listih. Bojim se, da sem bil nekoliko pregor napram tem neustrašenim poročevalcem. Spominjam se, da sem zapretil, da bom dal presteliti vsaj enega teh neumornih gospodov. Če pa bi imel opravka, — je nadaljeval s prijaznim smehljajem na licu, — s poročevalci današnjih dni pa bi jih dal obesti.

Tomaž Edison, ki je ob onem času izpopolnjeval svojo električno žarnico, je bil soglasno z Villiersom nepočesan, kot človek, ki je prečel celo noč poleg bolniške postelje. Sedel je globoko zamišljen in njegova mogočna glava je tičala globoko med rameni. Semptam je vzdihnil, kadar je žarnica izgubila svoj blek ali izpreminjala barvo.

Cecil Rhodes je bil nadaljni prijatelj Villiersa. Villiers je obiskal tega velikega gradilca cesarstva v Južni Afriki ob času, ko se je nahajal Rhodes na višku svoje moči. Vedno praktičen človek je ponesel Rhodes to doktrino tudi v vse posameznosti vsakdarjega življenja. Villiers poroča, da je bilo najti v vsaki sobi njegove hiše klobuk, na mizi ali na stolu. Bili so to stari klobuki iz mehke klobučevine, vsi istega vzorca in iste barve. To je bila posebna lastnost Rhodesa. Kadar koli je zapustil hišo, je imel vedno na razpolago klobuk in ni mu bilo treba iti v vežo ali pa poklicati služabnika, da mu prinese pokrivalo.

O Cecil Rhodesu pravi Villiers nadalje:

— Rhodes je imel zelo slab, breščec glas, ki je bil izprva videti zelo neprikladen vsprčo njegove močne postave ter rdečega obraza. Njegove modre oči so vedno žarele od ogorčenja, kadar je govoril o angleški vladi, ki se tako malo briga za ta bogati kontinent, ki le čaka na aneksijo. Bil je gotovo ambiciozen gradilec cesarstva ob onem času in njegova izvajanja so se mi zdela zelo značilna ter skoro profetična.

Lord Kitchener nastopi v memoarh najprvo kot mlad kapetan v egiptovski službi in pozneje kot general. Ko je bil general, je njegovo lice zrealilo moč kar v prejšnjih časih ni bilo opaziti. Videti je bilo, kot da je nov dvajset let moža. Bilo je to trdo, nepredirno lice in nuzle, sive oči niso mogle nikdar natančno upreti pogleda v kako stvar in to radi majhne napake. Kadar je govoril človek z njim, je imel utis, kot da gleda general preko glave ali k nogam. — To je bila zelo koristna napaka, kajti ko so nekateri moji tovariški skušali izvabiti iz njega nekaj zelo dragocenih novic, niso mogle te oči nikdar staviti na laž tega, kar so govorile ustnice.

Nadaljni velik vojak, lord Wolseley, je obžaloval, da ni mogel dati Villiersu nekaj perila, ko je slednji izgubil svojo robo. Zato se je preobrnul njegov čoln na Nilu. Imel je dve strelci iz flanele in ti dve sta bili tako dragoceni zanj, da jih ni mogel dati prāt, temveč jih je izpostavil zračni kopeli, kar je bilo v svezem zraku Sudana istotako dobro.

Admiral Togo, poveljnik japonskega brodovja tekom vojne z Rusijo, je bil majhen človek, s kratko pristrizeno sivo brado ter lice, ki je kazalo le malo razburjenja. Bil je zelo priklupnih manir ter nam je posvečal precej pozornosti, če pomislimo, da je bil njegov čas izpolnjen z dosti važnejšimi zadevami.

Tako vidimo v teh spominih pred seboj kot v panorami moze, ki so ustvarili zgodovino sedanjih dni.

Razne vesti.

Giolitti dela račune z Jugoslavijo brez Jugoslavije.

Prebrisani Giolitti je izjavil časnikarjem, ki so ga obiskali v S. Margheriti: Italija, ki je z Jugoslavijo urenila (!) vsa sporna vprašanja, si ne more kaj, da bi odsej ne živela z njo v prijateljskih odnosih. Nikakršnega sprotja ni več v interesih obeh držav. Naša trgovina proti Donavi in Črnem morju bo lahko šla preko jugoslovanskega ozemlja. To, ki je po večini poljedelsko, bo lahko izmenjavalo svoje izdelke na koristen način z Italijo, ki je industrijska država. — G. Mile, menda pa vendar niste poleg drugega podpisali še kake posebne klavzule, ki se tiče tega vprašanja in katero ste nam za sedaj še previdno zamolčali? —

Vaš "Konkordat" je videti nekam zelo prepričan o vaših prijateljskih namerah.

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

vprašanja in katero ste nam za sedaj še previdno zamolčali? —

Vaš "Konkordat" je videti nekam zelo prepričan o vaših prijateljskih namerah.

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Ministr. predsednik dr. Vesnić je o pogajanjih z Italijo podal telgrafski "Tribuni" nastopno izjavo: Delegacija je odšla v S. Margherito v zelo težkih okoliščinah, ker se je naš položaj glede odnosov napram Italiji poslabšal! takorekó od prvih dni konference v Parizu. Odšli smo tudi v formalnem prepričanju, da naša politična zavezništva Francija in Anglija najodločnejše želita naš neposredni sporazum in da nam tudi Amerika v tem trenutku ni

Peter Zgaga

Veselo in srečno Novo leto vsem, ki me ljubijo in ki me sovražijo. Vem, da se je sovraštvo marsikoga izpremenilo v prijateljstvo, in vem, da me mnogi, ki so me ljubili, sovražijo sedaj.

Kajti meni so vsi dragi in vsi se mi neprečelnjivi.

Oni, ki se strinjajo z menoj, mi dajejo pogum, naj ne odneham.

Oni, ki se ne strinjajo z mojimi izjavami, mi pa dajejo dovolj tvarine, da ne odneham.

Svet bi bil sila dolgočasen, če bi bili vsi enaki v mislih in nazorih.

Nasprotstva morajo biti. Iz nasprotstev se poraja čisto in očeseno.

Danes zjutraj sem odtrgal s koledarja listek, in nasproti mi je zajzajala bela praznina.

Vsem se je godilo tako. Željavi roki kakortudi nežni beli ročici.

Kam, kaj in kako?

Jaz ne bom odgovarjal na ta vprašanja, kajti človek bi moral biti Bog, da bi odgovoril nanje.

Mrak pada na utrjeno zemljo zadnjega decembra, ravno tako kot pada ob drugih nočeh. In zora jutrišnjega dne se ne bo v ničnem razlikovala od ostalih.

Noben vrabec na strehi in nobena ščena na cesti se ne briga za novo leto.

Samo mi, ki živimo v dobi števil, mi, ki smo baje mojstersko delo božjega šestega dne se koledbamo v tesnem razdobju od leta do leta, govorimo, modrujemo, praznujemo in prorokujemo.

Vsled tega pa ne pomeni novo leto za enega ničesar drugega kot podaljšanje doberga, za drugega pa podaljšanje slabega.

Kajti srednje poti ni. Če je na dobrem le senca slabega, je vse slabo, in če je na slabem le žarek dobrega, je vse dobro.

V zavesti, da prihodnje leto ne bo slabše kot je bilo sedanje, leži največja tolažba.

Stari ljudje pravijo, da hodijo to noč duhovi po svetu.

Ne vem, če je to resnica, vem pa, da bi bili najbrže vsi zadovoljni z duhom 2.75.

Prej je bil bil Silvester praznik razposajenega veselja, letos je pa praznik pregnanih lepih dni.

Polnoč. — Novo leto. — Treba je obrniti list v knjigi življenja.

Marsikdo bi rad obrnil list, na katerem je natiskan osemnajsti amandment.

Bajka.

V Čikagi je neki človek znorel ter si domišljal, da zna hipnotizirati. Šel je torej k patru Skaziter mu rekel, da ga bo hipnotiziral.

Skaza se je nekaj časa branil, slednjič se je pa vendarle iz radevednosti vdal.

— Ti si hipnotiziran, — je rekel — in jaz ti pravim, da si dober duhovnik.

— To sem — je odvrnil Skaza. — Ti nikdar ne izpregovoriš laži, ti nikdar ne želiš svojemu tovarišu slabega.

— Nikdar.

— Tvoje delo je posvečeno samo tvojemu redu in tvojemu narodu.

— Da, samo mojemu redu in mojemu narodu.

— Ti nikdar ne zapišeš laži in nimaš nikdar nobene zahrbtnosti.

— Nikdar.

— Prokleto bi bil ti dober duhovnik, — je rekel norec, — če bi te pustil v tem hipnotičnem stanju.

kakor ne more pomagati. Poleg tega smo vedeli, da italijansko javno mnenje krepi nepopustljivost Italije. Naša borba z italijansko delegacijo in z nami samimi je bila velika in se lahko reče,

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898
Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 833 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor.

MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse stvari, tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prosnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovanom za obnovo pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrni na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8. člani ali članicami.

tragična. Vendar pa smo se odločili, da podpisemo sporazum v kat ni treba upoštevati, tudi ne vsej njegovi obsežnosti, trdno prepričani, da bo kljub vsem žrtvam, ki smo jih morali doprineči, služil velikim interesom naše gržave in našega naroda v znanjih, kakor tudi v notranjih odlošajih. Bilo je vedno moje prepričanje, da ostajam pri tem tudi danes, da so naši mladi državci neobhodno potrebni prijateljski obošaji z Italijo in dragi mi je, da morem pripomniti, da mednarodni italijanski državci in moji tovariši iz Dalmacije napram nam obeti isto.

V Tržiču

se neznani tatovi odnesli iz davčnega urada svote 216,000 lir. Državne italijanske tatvine v Primorju se strošno množe.

Clevelandske novice.

SMRTNA NESREČA NA CESTI

Ledene ceste so v pondeljek 27. decembra zopet povzročile večje število nesreč. Od nekega avtomobila, ki je na ledeni cesti izpodrnil in se zaletel na stran, je bil ubit John Molohar, star 43 let, stanujoč na 1328 Oregon Avenue. Prebilo mu je črepijo, nakar je v Lakeside bolnišnici podlegel poskodbam.

Neki dosedaj še nepoznani možki je bil zadet od nekega avtomobila, ko je na križišču Waterloo Road in St. Clair Avenue šel preko ceste. Sedaj leži s prebito črepijo v bolnišnici sv. Marka. V žepu je imel pint žganja. Toda steklenica se ni razbila.

MLADI SLOVENSKI ZLIKOVC

V nedeljo 26. decembra zvečer med 7. in 9. uro so neki mladi zlikovci v starosti 14 do 16 let skozi okno ob strani hiše vdrli v stanovanje in prodajalno trgovca s čevlji Franka Butala ter tamkaj vse razmetali in vzeli iz registra nekaj drobnih ter tudi otroške banane hranilnice. Mr. Butala in družina so se mudili med tem časom na neki botriji. Kot se izjavlja Mr. Butala, so mu mladi zlikovci dobro poznani in bi jih znal, ako bi ne vpoštevati staršev, katere prosi, da naj malo bolj pazijo, kaj delajo njihovi otroci.

Dober začetek leta.

Če je leto dobro začeto, se bo dobro končalo. Zdravje je najboljše jamašina proti izjalovljenju in vsled tega ne morete začeti boljše leto kot da greste k svojem lekarnarju ali prodajalcu zdravil ter kupite Trinerjevo Grenko Vino. Njegovi uspehi so bili prepričevalno popisani v pismu, katerega nam je pisal Mr. Michael Ferezan 13. decembra 1920 iz Zelenopole, Pa.: — "Naš dom je trajna bolnišnica, dokler nismo pred dvema leti poskusili Trinerjevo Grenko Vino ter Trinerjevo Angelica Grenko Toniko. Ta dva zdravila sta vse izpremenila. Moja žena, ki je tehtala 120 funtov leta 1918, jih tehta danes 170. Tudi jaz sem pri najboljšem zdravju in dobre volje, moj tek je vedno dober, in jaz se vam zahvaljujem za vašo zdravila." Par vrst, toda odkritosrečnih, ki veliko povedo. Seveda, vi morate dobiti originalno Trinerjevo Grenko Vino, kajti oni, ki kupuje ponaredbe, slepari samega sebe. — Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Newyorkski zastopnik: 340 E. 71 St.) — Adv.

Skrivnost naših rok.

Augusto Thomson.

Novoletna noč je in v jedilnici je zbrana družina okoli mize v ritu svetilke s kitajskim senčnikom ki zatemnjuje obraze in barve rok. Nemiren večer je. Nehali so servirati čaj pogovor je obolknil in vsakdo je zatopljen v amega sebe. Poslušamo samo rezko tikkanje kukavičje ure, ki kaže intimnejši čas in na katero se obrača naša pozornost, obrača se na njene kazalce, ki hitijo, da se združijo, kakor bi se iskali za usodepolni trenutek.

Okoli široke mize, pri kateri je sedel stoli preveč zbranega prostora, je zbrana družina... kolikor je pač bilo mogoče. Eden prebiva v oddaljenih krajih in slučajno je prišel sedaj nazaj. Drugi pa hodi nedaleč, a nikdar ne bo prišel nazaj, da bi se vsedel v sredo svojih. Ravnotako manjka mati, ki je bila še lani ta dan na svojem mestu. Radi nje smo v žalni obleki. Na njenem mestu je v visokem stolu nekdo, s čegar prisotnostjo nismo računali. Želeli smo, da bo tudi moj sin danes tu. Naj v našem polnem številu kot simbol bodočnosti poleg svojega starega očeta, ki je podoba preteklosti.

Razven tega so tu moja žena, moja sestra in njen soprog, cela družina.

"Pet minut manjka", reče moj oče, ki izgleda najnemirnejši.

Pogledam ga; toda njegova glava je skrita v poltemo in razločnem samo njegove revmatične prste, ki se oklepajo roba mize. In pred kratkim so te njegove roke včasih še izgledale krepke. Bolezen jih je pohabila in sedaj se tresajo kot v neprestanem strahu.

Kaj vem jaz o svojem očetu? Ničesar; spominjam se samo bolj majoč matere v svoji mladosti, negotove pripovedke o očetovih doživljajih na morju in o domu, ki ga je zapustil pod drugim podnebjem; o ženi, ki ni bila njegova in njegovih sinovih, ki so vkljub temu, da so imeli drugo mater, drug domovino, drug jezik in drugo vero, bili moji neznani. Lajše, ki jih nikoli ne bom poznal. Ničesar ne morem vedeti o tej preteklosti. Starčeve roke se že tega ne spominjajo.

"Štiri minute manjkajo..." Gledam nežne ročice otroka, ki sedi poleg mene... Njegova bodočnost... Te nerazvite roke se ne prerokujejo ničesar.

"Tri minute..." Kako hiti minuti kazalec! Moja sestra gleda sanjavo, kako se približuje slovesnemu trenutku in jaz vem, kaj misli, čeprav se skriva v temo, ki jo dela senčnik, čeprav nikdar ni pozabila razmišljati o svojem žalostnem življenju; oganil sem blest nad izgubljenimi sanjami, ali, kar je slabše, nad golo vsakdanjostjo, obup radi sina, slabomnega od rojstva, ki se ga je v strahu ogibala, sina, ki bo postal propalec. Ali bo novičar med njimi razočarani, izhodna točka za novo upanje? V hladnem ponosu so sklenjene njegove roke, krčevito so stisnjene, suhe so in blede, preprežene z modrimi žilicami in njena sedanjost je zame nepredorna.

"Manjkata dve minuti..." In kakšen je mož, ki spremlja to praznično noč svojo ženo k očetovskemu ognjišču? To pot se ne bo spreti s starškom, katerega dediči misli postati vsak trenutek, ali se pa misli odškodovati, predno odide od tu. Njegovi prsti, polni prstanov, ne morejo ničesar povedati in niso nikoli ničesar povedali, vendar bobnaajo nestrpno po miznem prtu, kakor bi se norčevali iz tega patrijalnega večera ali hoteli nazaj pričarati druge, bolj vesele, pri mizi, okrašeni s svetlečimi ali pokriti z zelenim prtom. Kitajske barve senčnika se igrajo z dragimi kamni, ki krasi njegove prstane.

"Manjka ena minuta..." Moj pogled se umakne na nežne roke moje soproge, sladke roke, ki sem jih poljubljal v ljubezni in ki so negovale moje nade. Spoštljivi si morajo na njenem krilu, kadar jih ne zasledujem, in prebivati me želja, da bi jih preiskoval z drugimi očmi, kakor doslej pri tej skrivnostni točji, ki

oživlja naše občutke to noč. Kje preteklost? Kje sedanjost? Kje bodočnost? Zaman si skušam v spomin poklicati njene roke, tisočkrat sem videl njih poteze, držal sem jih v svojih, njih dlani na mojem čelu in na mojih licih in sedaj, šele sedaj uvidim, da jih ne poznam.

Iz ure se začne preteče škrfanje, kor bi se pokvarilo kolesje.

Tedaj pa prestrašen opazujem svoje lastne roke, resne in trudne. Kaj vem o samemu sebi?... In zdi se mi, da morajo biti pogledi vseh ravnotako obrnjeni nanje, vprašujoč odkod prihajam, kdo sem, kam grem in kaj delam na njih.

Da, ka naj upamo združeni, če si ostanemo tuji, vsak v sebi zaprt, če nas nič ne bo moglo zblizati in napraviti konce naših odtujitvi.

Cisto naravno je, da je tako prišlo, saj se nismo sešli radi kakega ideala, ampak nas samo tradicija drži skupaj; nismo združeni v človeški ljubezni, ampak odtujeni vsled egoizma! V tem razširjenju "jaz" — a, ki se imenuje Družina, se človeško izključuje!

— Novo leto... — misli starec z visokim glasom — Družina — Ognjišče...

In kako bi mu odgovoril, se začne hripav glas iz ure in živčnega pretrga molk tega boleznega pričakovanja.

To je kukanje, ki naznanja Novo leto...

HERMAN VENDEL O KOROŠKEM PLEBISCITU.

V "Weltbuehne" je priobčil Herman Wendel članek "Koroško glasovanje in nemštvo", kjer zavrača najprej trditve nemškega kancelarja, da pomenja plebiscit na Koroškem priznanje k nemstvu ter ugotavlja na podlagi statističnih podatkov, da je južna Koroška povsem slovenska in da je trditve, češ, da Korošci niso Slovenci, bajka, ki so jo razširili po svetu razni avstrijski uradni in neuradni krogi. Po njegovem mnenju je bil glavni vzrok da so Korošci glasovali za Nemško Avstrijo to, ker delijo Karavanke Koroško od ostale Jugoslavije in tvorita Beljak in Celovec naravnih gospodarskih središč južne Koroške.

Ko govori specijelno o glasovalcih, pravi: "Zato mrgoli tukaj najavih postav, pri katerih ne prihaja odločitev na nemštvo ali slovanstvo iz globočin narodnega prepričanja. Zato pa se ni glasilo vprašanje za glasovanje dne 10. oktobra: nemštvo ali slovanstvo, niti Nemška Avstrija ali SHS — država, temveč čisto enostavno: razdeljena Koroška ali ne. In ta tem, ne na moči in veličastvu nemstva je sionela vsa avstrijska propaganda. O Nemški Avstriji ali celo o Nemčiji je bilo več govorov na oni strani kakor na tej. Geslo je bilo: Za nerazdeljeno Koroško, bojni klic je odmeval: Koroško Korošcem. Da, koroškim Slovincem se je obljubljalo, da bodo lažje ohranili v okviru Nemške Avstrije svojo narodnost in jezik, kakor pa v Jugoslaviji, ki je srbska. Uvaževanje pa, da je zdeljen Rožek od Beljaka 27 km do Ljubljane pa 79 km, je zmagalo na koncu nad slabo razvito zavestnost krvnega sorodstva z brati onstran Karavank. Gospodarsko zemljepisna nujnost je premagala narodno romantiko.

Industrija pod italijansko upravo v Primorju propada.

Tako poročajo iz Tržica, da se zatvori največja italijanska tovarna za sodovko. Vlada je sicer obljubila potrebne kredite ali poslaša se ni niti enega centesima.

Rad bi izvedel za moja dva brata FRANKA in JOSIPA ROLIH. Doma sta iz Gornjega Zemona pri Hirske Bistrici na Notranjskem. Prosim, če kdo ve za nju naslov, da mi naznani, ali naj se pa sama javita svojem bratu: Anton Rolih, Box 243, Landstreet, Pa.

NOVOLETNE ZAOBLJUBE.

Komunistični raj.

Ruski socijalni revolucionar B. Sokolov poroča o eksistenčnih razmerah ruskega delavca, ki dela na dan 12 ur. Poleg temeljne mezde dobiva delavec še premije in mezdo za delo preko časa, tako da zasluži 10 do 11.000 rubljev na mesec. Ker dobivajo delavci poleg plače še nakaznice, na katere dobivajo naturalije, toda v zelo neznatni množini, se lahko reče, da dobiva s tem ruski delavec še 13 do 15.000 rubljev. Tako prejema pri intenzivnem 12-urnem delu kvalifikovan ruski delavec vsega skupaj 25 do 26.000 rubljev na mesec. Delavci nižje vrste, toda tudi kvalifikovani dobivajo okrog 18 do 20.000 rubljev. Ako primerjamo te številke s tržnimi cenami produktov iz leta 1916, vidimo — piše B. Sokolov — da dobivajo peterburški delavci v resnici na mesec le 1 rubelj in 50 kopejkov do 5 rubljev mezde, ali dvajsetkrat manj kakor je dobival leta 1917. To je zaslužek kitajskega kulija, ki se more preživljati le z rižem. Toda cene produktov rastejo hitreje, kakor se zvišujejo mezde delavcev. Sami komunisti obrtnih zavodov govorijo na delavskih shodih o strašno težkem in naravnost katastrofalnem položaju ruskega delavstva, ki vzleje navidezno ogromnim prejemkom v pravem pomenu besede strada. Delavci tovarne Kolbinskega so izjavili, da je "sramotno in žalostno, kako so ruski delavci zaradi neumne gospodarske politike boljševikov obsojeni na smrt in da jih je polovica že pomrlo, med tem ko so boljševiški komisarji siti in bogati".

Iz Čeho-Slovaške.

Te dni se je v parlamentu zaključila proračunska debata ter je bil štiri milijardni proračun s posebnim investicijskim budžetom ter finančnim zakonom za leto 1921 sprejet. Razprava je v celoti potekala mirno, samo nemški nacionalisti in socijalni demokratje so se sprli, ker so nacionalisti očitali socijalnim demokratom, da militarizmu nečajo sicer ničesar dovoliti, rekrute pa vendar gonijo v vojaško službo. Nemci so se vedli mirno. Proti proračunu so glasovali češki komunisti ter nemški in madžarski poslanci. Socijalni demokrati so se odkrito izrekli za republiko in državo ker vedo, da država brez proračuna ne bi mogla obstajati; socijalna demokracija zahteva samo evolucijo ter da se potrebne socijalne reforme izvrše polagoma od stopnje do stopnje. Z Nemci in Madžari nečajo imeti češki socijalni demokrati nobenih stikov. Poslanska zbornica ima počitnice, dokler se vrne dr. Beneš iz Geneve. Tekrat se začne debata glede zunanje politike. Božične počitnice bodo trajale do 11. januarja. Med tem bi imel seje senat, ki ima proračun odobriti. Vlada pripravlja predlog o volilni pravici legionarjev. Aktivni vojaki za občinske volitve ne dobe glasovalne pravice. Namesto ministra za trgovino Hotovec stopi v vlado nemški socijalni demokrat.

Češki Nemci z raznimi spletkami hujkajo tuje države proti Čehoslovaški. Ne le da kličejo nemško državno javnost na pomoč, nego vzbujajo z očividnimi lažmi tudi v ententnih krogih vtisk, da je nemška manjšina na Češkem kruto zatirana. In res že poročajo nemški listi, da je britanska vlada potom britanskega poslanika posredovala na korist Nemcev pri čehoslovaški vladi v Pragi. Tako je nemška zahvala za to, da je češki zunanji minister dr. Beneš toplo priporočal, naj se sprejme tudi avstrijska republika in Ligo narodov. Te dni je minilo 40 let, odkar se je ustanovila velezaslužna Osrednja Matica šolska ki si je pridobila od leta 1880 dosle največjih zaslug za češke narodne manjšine po vsem svetu.

Bulgarski polkovnik je ustrelil srbskega generala... To je velika insubordinacija. V splošnem pa bi bilo za to, da se vse špore med narodi odloči s tem, da se streljajo častniki med seboj ter pušče druge ljudi pri miru.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Rad bi izvedel za naslov FRANKA HRVATIN, podmaže Mihajlin iz vasi Starad pri Podnovim gradom. Pred 4. leti se je nahajal v Milwaukee, Wis., potem pa ne vem več za njega. Ako je kateremu znan njegov naslov, prosim, naj mi blagovolji naznani, ali naj se mi pa sam javi. — Mike Bubnich, 5317 N. 49. St., Ruston, Tacoma, Wash. (30-31—12)

Iščem JOŽETA VATOVEC, doma iz Gor. Vrem na Notranjskem. Pred 5. leti je bil v St. Marys, Wash. Imam mu jako važne stvari za povedati, tikačje se njegove domačije v starem kraju. Rojake prosim, kateri bi vedel za njegov naslov, da bi mi ga naznali, za kar dam prvemu, ki to stori, \$5 nagrade, ali pa če sam čita te vrstice, naj se sam oglasi na: Raymond Magajna, 880 London Road, Cleveland, Ohio. (28-12—4-1)

POZOR, ROJAKI!

Gori naslikani Anton Brant je neznano kam izginil v torek večer 7. decembra 1920. Ne ve se, ali ga je zadela nesreča, ali je še kje med živimi. Vsa dosedanja poizvedovanja in iskanja so ostala brez uspeha. Gori imenovani večer se je napotil na zborovanje društva sv. Cirila in Metoda, da plača mesečni prispevek. Ni ga pa bilo na sejo in od tistega časa ni nobenega sledu po njem. Ker je Brant več let bolehal za glavobolom in ga je večkrat napadel hud krč, pri katerem napadu je bil vedno nekoliko zmeden, je vrjeto, da bi bil v zmedu kam zašel, kjer bi se bil ponesrečil; vrjeto je tudi, da bi bil slučajno takega napada hipoma izgubil razum in bi mogoče odšel v kako drugo mesto, kjer ga nihče ne bi poznal in bi se tam kako ponesrečil, ali pa da bi ga oblasti prijele in spravile v kak zavod. Brant je doma iz vasi Male Strnee, fara Smarjeta na Dolenjskem. Star je 43 let, velike postave in podolgovatega obraza s precej velikimi brkami. Ko je zapustil dom, je nosil na glavi zimsko kosmato kapo in zimski kosmati delavski povrtnik (rekele), vsa druga obleka je bila navadna delavna. Pri sebi je imel petdolarski bankovec ter plačilno društveno knjižico društva sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu, Wis. Rojake širom Amerike prosim, če bi kateri kaj vedel o njem, naj bo živ ali mrt, naj mi takoj poroča, za kar mu izrekam zahvalo že vnaprej. Agnes Brant, soproga, 1336 Niagara Ave., Sheboygan, Wis. (30-12—3-1)

NAZNANILLO.

New York, N. Y.

Slovensko Delavsko Podporno Društvo v New Yorku si je izvolilo pri letni seji dne 11. decembra t. l. sledeči odbor: Predsednik Joseph Rems, podpredsednik Frank Giovanelli, tajnik John Derčar, blagajnik John Pirnat; nadzorniki: Michael Pirnat, Fr. Vučanek in Anthony Pauli; zapisnikar Michael Janežič; vodja Mike Kosak; straža Andrew Pirnat.

To društvo, katero obstoji večnoma iz tistih članov društva sv. Franciska Seraf. št. 46, katere je slavnost K. S. K. Jednota, kakor je morala sama priznati, po krivici suspendirala, je v dveh letih svojega obstanka v vseh ozirih izvrstno napredovalo.

Da pride društvo v kolikor mogoče ozek stik s svojimi rojaki, priredi v soboto dne 22. januarja 1921 v Rauchovi dvorani, vogal Starr St. in Irving Ave., Brooklyn, svojo predpustno veselico, h kateri vabi vse svoje prijatelje in jim zagotavlja, da se bodo v veselju in posteni družbi dobro zabavali. Na veselo svidenje! John Derčar, tajnik.

Slabi moški in ženske

Oni, ki so slaba zdravja, potrti, obupani, ne morejo delati, ne morejo spati, nimajo volje ali se veseliti življenja naj vzamejo čudovito zdravilo, Nuga-Tone imenovano. Nuga-Tone vam napravi jakim, zdravim in močnim. Iz vašega sistema izlene strupe ter vas napravi, da se čutite kot mladi moški ali mlada ženska. Nuga-Tone vam da dober tek, je dober za želodčne bolezni, zaprtje, pline v želodcu in črevesju, sprehajanje, želodčne bolezni, kisli želodec, zganje, zoper bljuvanje, slab okus v ustih, pokrit jezik, izgubo energije in volje ter podobne bolezni. Izrežite to naglo, pojedite v katerokoli dobro lekarno, dobite steklenico Nuga-Tone in ga jemljite par dni. Če ne boste popolnoma zadovoljni z uspehi, vrnite ostanek steklenice lekarnarju ter dobite svoj denar nazaj.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your druggist or from the National Laboratory, 537 S. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00. (Ad.)

Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1921 se dobi pri sledečih zastopnikih:

CLEVELAND, O.
Podružnica Frank Sakser
6104 St. Clair Avenue,
Jakob Resnik, 3599 E. 81 Street,
Charles Karlinger, 1086 Addison Rd.
LORAIN, O.
John Kumse, 1735 E. 33 Street,
Louis Biant, Box 106, Pearl St.
BARBERTON, O.
Albin Poljanec, 168 Melvin Street,
Frank Poje, 807 W. Tuscarawas Ave.
WEST NEWTON, PA.
Jos. Jovan, R. F. D. 2, Box 101,
GREENSBURG, PA.
Frank Novak, R. R. 7,
FOREST CITY, PA.
Matija Kemin.
WILLOCK, PA.
Jos. Peternel.
SMITHVIEW, PA.
Frank Strainer.
AMBRIDGE, PA.
Frank Jakše, 112 Washington St.
BROUGHTON, PA.
Anton Ipavec.
BESSEMER, PA.
Louis Hribar.
DUNLO, PA.
A. Oshaben.
JOHNSTOWN, PA.
John Polanc, 546 Woodland Ave.
PITTSBURGH, PA.
Zvonko Jakše,
Ignac Magister,
Jos. Pogacar, 5307 Berlin Alley.
EXPORT, PA.
Jurij Previc.
FARRELL, PA.
J. Okoren, 1108 Beech Street.
CONEMAUGH, PA.
V. Rovansk, 347 Greeve Street.
CLARIDGE, PA.
Anton Yerin.
STEELTON, PA.
Anton Hren, 252 Main Street.
IMPERIAL, PA.
Val. Peternel.
LINTY STA., PA.
Frank Schiffrar.
AURORA, ILL.
Jernej Verbič, 635 Aurora Ave.
NORTH CHICAGO, ILL.
Math. Oglin, 10 — 10 Street.
JOLIET, ILL.
Frank Laurich, 624 Summit St.
Frank Bambich, 745 Summit St.
CHICAGO, ILL.
Joseph Blush, 1944 W. 22 Place.
SPRINGFIELD, ILL.
Mat. Barbarich, 1504 S. 15 Street.
SHEBOYGAN, WIS.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Avenue.
WEST ALLIS, WIS.
Frank Skok, 489 — 52 Avenue.
INDIANAPOLIS, IND.
Louis Rudman, 737 N. Holmes Ave.
CLINTON, IND.
L. Belskar, 318 N. 9 Street.
PUEBLO, COLO.
Peter Čulig, 1245 So. S. Fee Ave.
Frank Janesch, 1212 Sonnen Ave.
John Germ, 734 Moffat Avenue.
ROCK SPRINGS WYO.
Anton Justin.
GOWANDA, N. Y.
Karl Strinsha, 114 Miller Street.
LITTLE FALLS, N. Y.
Frank Masie, 39 Danube Street.
ST. LOUIS, MO.
M. Gabrielan, 2834 Lyon Street.
GILBERT, MINN.
Louis Vessel.
ELY, MINN.
Jos. Peschel.
VIRGINIA, MINN.
Frank Hrovatich.
EAST HELENA, MONT.
Frank Hrelia.
KLEIN, MONT.
Geo. Zobeč.
FRANKLIN, KANS.
Frank Leskovec.
SAN FRANCISCO CAL.
J. Lusin, 558 San Bruno Ave.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorilno znamko SIDRO.

Da vam pomagamo izbrati vse darove za praznike, vam svetujemo sledeče: električni kuhalnik, električno železo ali električni perkulator.

Koristni darovi so vedno zaželjivi, posebno, če so tako privlačni kot so te majhne električne potrebščine. Velika izbira je razložena v naših izložbah.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the public

50 Norfolk St. corner Canal St. 151 East 86th St. bet Lexington & 9th Ave
424 Broadway near Canal St. 15 East 125th St. near 5th Ave
10 Irving Place corner 15th St. 161 East 149th St. near Courtlandt Ave
113 West 42d St bet B'way & 8th Ave 555 Tremont Ave corner Monterey Ave

NOVI CENIKI

za slatnino, strobrnino, moške in ženske ure, uhane, zapetnice, ovratnice in vse drugo, tako tudi za prave glasne Columbia, Gramophone in prave Vaše slovenske rekorde, so gotovi. Pišite dopisnico, mi ga vam takoj pošljemo brezplačno.

Ivan Pajk,

24 Main St., Conemaugh, Pa.

Splošni položaj v Evropi.

VSA ZNAMENJA KAŽEJO, DA JE DOSPELA RUSKA REVOLUCIJA DO ŠTADIJA, V KATEREM SE JE NAHAJALA FRANCO-SKA REVOLUCIJA OD ZUNAJ IN ZNOTRAJ.

Piše Frank H. Simonds.

(Konec.)

Razdor med Francijo in Anglijo je napotil Nemčijo, da ni hotel izvesti obljub, katere je prevzela s podpisanimi mirovne pogodbe v Versaillesu. Nemčija sovraži vse, kar je francoskega. Ozira se na Anglijo, od katere pričakuje pomoči v svojem naporu, da razveljavi mirovno pogodbo. Povsem naravno je, da je Franciji nemogoče vsiliti Angliji svoje nazore, dočim ne more Anglija na drugi strani prisiliti Francije, da bi sprejela njene nazore. Razdor je vsled tega trajen.

Če vameuo Nemčijo kot tako, moramo reči, da je bilo izjalovljenje Kappovega puča spomladaj najbolj upalen posamezni dogodek. Volitve, ki so se odvijale, so predstavljale pridobitve za obe ekstremni stranki, za reakcijo in revolucijo, a v celem se je Nemčija zopet lotila dela in močnost, da se vrne ali kajzerjeva ganga ali da se uveljavi boljševizem. Je danes prav tako oddaljena v Nemčiji kot je bila pred enim letom. Nemčija se je tudi nekoliko razorožila ter dobavljala premožljiv premagalec kot določeno v mirovni pogodbi.

Veliko vprašanje reparacije ali vojne odškodnine pa je še vedno ostalo nerešeno, kajti tudi v tem oziru si nasprotujejo naziranja francoskih in angleških izvedencev. Nemčija pričakuje zmanjšanja tozadevne svote in Anglija je pripravljena zahtevati manj dočim vstrajajo Francozi na svojem prvotnem stališču.

V moči Francije je uničiti Nemčijo, če bi slednja ne ugodila francoskim zahtevam, a s tem bi bilo uničeno tudi vsako upanje Francije, da bi kdaj dobila vojno odškodnino. Nemčija, ki se še vedno zanaša na razliko v nazorih med Anglijo in Francijo, pa naravnost izkiva Francijo ter kaže brezbržnost na vse strani.

Če je že nemški položaj nerešen in neurejen, kaj moremo potem reči o ruskem? Premirje, sklenjeno v Rigi, je določilo mejo med rusko in Poljsko, a le začasno. Končni sklepi niso bili še doseženi. Med tem pa je prišlo do spora med Poljaki in Litvinci, katere podpizhuje tako Rusi kot Nemci in ki bo dovedel do novih nemirov v baltičskih državah.

S tem, da so porazili Wrangla, so boljševiki porazili zadnji odpor starega režima, združni napor monarhistov ter liberalno-demokratskih elementov, da se polaste kontrole v Rusiji. Krimska kampanja spominja v vseh posameznostih na Vendee v času francoske revolucije. Za Kolčakom, Denikinom in Judeničem je bil poražen tudi Wrangel in po teh lekcijah si gotovo noben evropski narod ne bo upal napasti boljševikov.

Sedaj, po treh letih izza sklenitve pogodbe v Brest-Litovsku, je boljševiški režim ne le popolnoma v sedlu, temveč tudi brez vsakega ogrožanja od zunaj. Ruska revolucija kot francoska se je vztrajala doma proti zunanjim in domačim napadom ter dospela do nevarne točke, ko se lahko razlije preko meje domače države, ne da bi pri tem riskirala ustojo doma.

Zavezniška politika je vsled tega bankerotna, v kolikor se tiče Rusije in če se je pričelo tekmovalstvo med narodi, ki si skušajo zagotoviti trgovske prednosti v Rusiji. Vspričo dvojne pritiska, onega radikalnih elementov in onega trgovskih interesov, so številne vlade že pripravile uvodne korake, ki morejo dovesti le do končnega priznanja one rdeče Rusije, koje cilj je baže strmoglavljenje kapitalističnega režima v vseh zapadnih deželah. Vsled tega bomo videli ali zmagoslavje boljševizem, kateremu bo sledil spomladni nov napad na Poljsko, ali pa premirje, ki bo pomenjalo le pripravo za poznejši napad.

V zvezi z nemškim in ruskim položajem je treba omeniti tudi povratek kralja Konstantina na Grško, ki je sledil strmoglavljenju Venizelosa. Za vse, do predkratkih zavezniških dežele, je pomenjalo ter strašen udarec. Predstavljalo je namreč bankerot zavezniške politike na bližnjem iztoku. Grška je bila namreč temelj, na katerem je počivala angleška politika v Egejskem morju, prav kot je bila Poljska temelj, na katerem je počivala francoska politika v centralni Evropi. Grška pa je odklonila odločno, a zelo drago mislijo. Heleničke čete, ki naj bi opravile vse potrebne boje v Anatoliji, so se že pričele umikati proti Smirni. Čete Kemal paše ne drve le proti Smirni, temveč tudi proti Galiciji, kjer ima Francija svoje interese.

Povratek Konstantina je neznosna stvar za Francijo, koje mornarji so bili umorjeni pred štirimi leti na njegovo povelje, a polom angleške politike ugaja tako Parizu kot Rimu raditega, ker smatra Grško za svojo rivalko na bližnjem iztoku. Dejanski je povratek Konstantina narovo otvoril celo iztočno vprašanje, ki je prav tako daleč od rešitve kot je bilo ob času izbruha svetovne vojne, katero je tudi zanetilo.

Treba je še omeniti nekaj nadaljnjih dogodkov, ki so se zavrteli tekom preteklega leta.

Uravnava, ki je bila sklenjena v Rapallo, obeta napraviti konec dolgemu in ostremu sporu med Italijo in Jugoslavijo glede posesti Jadranskega morja. Na temelju tega dogovora je pomaknila Italija svoje meje naprej preko Trsta in ustanovilo se je posebno reško državo, ki pa bo v doglednem času pripadla Italiji. Italija je tudi dobila več otokov v Jadranskem morju ter Zader v Dalmaciji. Ostala Dalmacija pa je pripadla Jugoslaviji. S tem dogovorom si je pridobila Italija največ, kajti vključila je v svoje meje več kot pol milijona v Jugoslovanov. To, kar je hotel dati predsednik Wilson Jugoslovanom, je bilo nemogoče razen če bi Amerika napadla Italijo in tak napad je bil popolnoma izključen. Oba dogovora, tako oni v Rigi kot zadnji v Rapallo pa sta bila sklenjena brez vsakega sodelovanja Lige narodov, ki je ostala brez moči v obeh slučajih.

Razven baltičkega in jadranskega dogovora je prišlo še do nadaljnjih uravnav, ki so istotako važne. Potom ljudskega glasovanja, ki je bilo določeno v versailski mirovni pogodbi, je dobila Belgija trajno posest okrajev Eupen in Malmédy, čeprav je Nemčija vložila formalen protest proti temu zasledenju. Danska je na isti način dobila severni Šlezvik, dočim sta ostala Nemčiji dva nadaljna plebisitna okraja. V iztočni Prusiji je dvoje ljudskih glasovanj izpadlo v prilog Nemčije, dočim je usoda gornje Šlezije še nedoločena.

Prebivalci južne Koroške so glasovali proti zvezi z Jugoslavijo in tekinski problem je rešil svet poslanikov s tem, da je razdelil ozemlje na dva dela, kojih enega je dal Češkoslovaški, drugega Poljakom. To sicer ni ugaajalo niti prvemu niti drugemu, a zadeva je bila vsaj za enkrat rešena.

Z izjemo Združenih držav so zavezniški priznali zahteve Rumunske, tikajoče se Besarabije in s tem je dobila ta država tri milijone nadaljnega prebivalstva.

V splošnem rečeno se je tekom preteklega leta storilo nadaljni korak, da se zriše nov zemljevid Evrope, čeprav so ostali največji problemi prav tako nerešeni kot so bili pred dvajsetimi meseci. — Dejanska uravnava bo ostala toliko časa nemogoča stvar, dokler ne bo mogoče spraviti v soglasje angleških in francoskih aspiracij tako glede Nemčije kot glede Rusije in bližnjega iztoka.

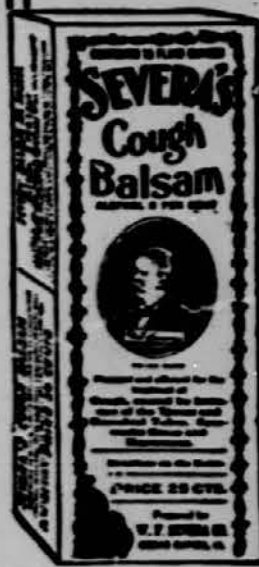
Polom avtoritete zmagovitih narodov izza pariške konference je dovedel do mednarodne anarhije. To anarhijo so pospešile difference med veleislami in tudi dejstvo, da so se Združene države umaknile. Sedaj pa nam ne preostaja ničesar drugega kot čakati in gledati, kako se bodo razvile stvari in kako daleč bo šla sedanja anarhija, predno bo prišlo do ustajenja razmer ter uvedbe novega reda v Evropi, ki je toliko trpela vsled grozot največje vojne, kar jih je kdaj videl svet.

VZNEMIRJAJOČI KAŠELJ

Hripavost, segačenje v grlu in mnogo in različnih bolesi vsled prehlada in vnetja bronhialnih cevi, je treba takoj zaustaviti, da se izogne resnim simptomom in komplikacijam.

Severov Balzam Proti Kašlju

(preje Severov balzam za pljuča)

bo, če ga takoj vzamete, preprečil slabe posledice prehlada, pomagal kašlju, ublažil vnetje in odvrnil mnogo trpljenja. Prijeten za zavžitek bodisi za otroke ali odrasle. Imejte ga pri roki v vaši omari za zdravila, pripravljeno za prihajajoče zimske mesece. Po vseh lekarnah.

V dvojnih merah: 25c in 50c.

Severov novi slovenski Almanah za 1921 je izšel.

Dobite istis našega novega Almanaha od svojega lekarnarja. Zastonj, samo vprašajte zanj. Če ga ne dobite v vašem okraju, pišite na nas direktno in priložite za 2c pošt. znamko.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

Oče in sin.

I.

Na morskem obrežju v Barceloni na Španskem je bilo vse živo. Na tisoče ljudi se je gnetlo po bregu; vse je hotelo videti vojaško ladjo "Madrid", ki se je bližala pristanišču. Matere, žene in otroci so nestrno pričakovali dohoda mornarjev, ker med njimi so bili njih možje, očetje in sinovi. Kolikor bližje je bila ladja obrežju, tembolj zvedavo so gledali vojaški-pomorski s krovu ladje na breg, da zagledajo svoje domače, katerih že več mesecev niso videli. Zdaj je ta, zdaj oni zagledal mater ali očeta, ženo ali otroke, in pričeli so mahati z robcem in znamenje pozdrava. In tudi ljudje na bregu so odzdravljali z robcem. Bili so pristrženi pozdravi, ki jih je narekovala ljubezen o njih, ki so bili združeni v rodbini, pa sta jih poklie in skrb za vsakdanji kruh trgala narazen za cele mesece.

Dolgo je trpelo, predno so se mornarji izkrali iz velike ladje v čolnčke, ki so jih vozili na breg. Mornarji so se hitro razkropili po mestu; tisti, ki so bili brez doma, k svojim domačim, drugi pa po raznih gostilnah. Vse ga prime za roko, rekoč:

"Ah, Tone, ali si vendar prišel!"

"Velik sum je bil tudi v gostilni Tebe sem iskala; no, sedaj je vse pri Svetliniku", ki je bila blizu morja. Med mornarji je veliko dobrih vojakov, mnogo pa tudi spridenih, kakor drugod. In kakšen pridejo po dolgih vožnjah, pomorski na suho, takrat je življenje! Na ladji so navezani na vsakdanen, strog red; dan za dnem morajo opravljati težko službo; raznih gostilnah in sem ter tendar razvedrila je malo, zabave skoro tukaj našla. Skrb in sila sta me nobene. Pri tem pa si prihranijo prignali za teboj", dejala je žena precej denarja, ker ga na ladji bolj težko zapravijo. Zato si pa tembolj privoščijo takrat, ko pri dejo zopet na suho. Vsakdo jim seveda iz srea privoščijo to tolikih naporih prijetnega odhoda in razvedrila, pa pomorski ob takih prilikah skoro ne poznajo nobene meje v uživanju. Kmalu se čuje iz raznih beznic divje vpitje pijanih mornarjev, akripijači glasovi zakotnih godev po raznih plesiščih in temna noč kmalu zakriva poštenim ljudem vlačugarsko življenje po zakotnih beznicah in po bolj odročnih mestnih ulicah.

Tudi pri "Svetliniku" je bila gostilna bolj za pomorsko plažo. Pijanec in igralcem je bila znana ta gostilna kakor navadno zavetišče.

Za ta večer si je gostilničar našel nekaj ciganov za godbo, in kmalu je hrumel po dvorani šumen ples, ali pravzaprav nerodno skakanje in suvanje in zaletavanje v neznosni gnječi. Ljudje so postajali zunaj gostilne in čul se je izmed njih glas:

"Danes imajo pomorski de-"

Neka ženska se je počasi priplazila do gostilniških vrat. Slabo je bila napravljen, mlada še, pa vendar polna holestno-starih potez na obrazu. Komaj odpre vrata in pogleda v pivako sobo, takoj igri. Ta strast ga je popolno oalepila. Zato pahne ženo od sebe in hoče oditi svojo pot. Toda žena, "Halo, ženska!"

In v trenutku jo zagrabi žilava prepričana, da se ji popolnoma roka pomorskega ter jo potegne okrog nje, vsak bi rad plesal z njo. Ona se brani, prosi, joka, je propadel zadnji, kako a vse nič ne pomaga, pijani po-

moščaki jo vlačijo med cigansko godbo po sobi semintja.

"Za božjo voljo, pustite me pri miru!" vzdihuje ženska skoro že brez sapa.

"Nič ne pomaga, danes se moramo naplesati. Že tri mesece nismo bili na suhi zemlji, in danes se nam treba prepričati, ali je tukaj pod nami suh, trden svet."

In udaril je z nogo ob tla pomorski, ki je to govoril, ter potegnil za seboj v vrtnice plesalcev nesrečno žensko.

To pa je bilo vendar le preveč gostilničarju, ki sicer ni imel posebno tenke vesti. In zgrabi pomorska, ki jo je vlačil za seboj, rekoč:

"Stoj! Dovolj je teh neumnost! Poiščite si žensk, ki bodo radi plesale z vami, to revo pa pustite."

Pomorski jo za trenutek izpusti; to priliko ženska porabi, da odskoči k vratom, kamor ji je že gostilničar pripravil pot. Ravno pa, ko pride do vrat, se odpro od zunaj in v sobo vstopi visok ter krepak pomorski in se zadene ravno v žensko, ki je hotela iz sokropiti po mestu; tisti, ki so bili brez doma, k svojim domačim, drugi pa po raznih gostilnah. Vse ga prime za roko, rekoč:

"Ah, Tone, ali si vendar prišel!"

"Velik sum je bil tudi v gostilni Tebe sem iskala; no, sedaj je vse pri Svetliniku", ki je bila blizu morja. Med mornarji je veliko dobrih vojakov, mnogo pa tudi spridenih, kakor drugod. In kakšen pridejo po dolgih vožnjah, pomorski na suho, takrat je življenje! Na ladji so navezani na vsakdanen, strog red; dan za dnem morajo opravljati težko službo; raznih gostilnah in sem ter tendar razvedrila je malo, zabave skoro tukaj našla. Skrb in sila sta me nobene. Pri tem pa si prihranijo prignali za teboj", dejala je žena precej denarja, ker ga na ladji bolj težko zapravijo. Zato si pa tembolj privoščijo takrat, ko pri dejo zopet na suho. Vsakdo jim seveda iz srea privoščijo to tolikih naporih prijetnega odhoda in razvedrila, pa pomorski ob takih prilikah skoro ne poznajo nobene meje v uživanju. Kmalu se čuje iz raznih beznic divje vpitje pijanih mornarjev, akripijači glasovi zakotnih godev po raznih plesiščih in temna noč kmalu zakriva poštenim ljudem vlačugarsko življenje po zakotnih beznicah in po bolj odročnih mestnih ulicah.

Tudi pri "Svetliniku" je bila gostilna bolj za pomorsko plažo. Pijanec in igralcem je bila znana ta gostilna kakor navadno zavetišče.

Za ta večer si je gostilničar našel nekaj ciganov za godbo, in kmalu je hrumel po dvorani šumen ples, ali pravzaprav nerodno skakanje in suvanje in zaletavanje v neznosni gnječi. Ljudje so postajali zunaj gostilne in čul se je izmed njih glas:

"Danes imajo pomorski de-"

Neka ženska se je počasi priplazila do gostilniških vrat. Slabo je bila napravljen, mlada še, pa vendar polna holestno-starih potez na obrazu. Komaj odpre vrata in pogleda v pivako sobo, takoj igri. Ta strast ga je popolno oalepila. Zato pahne ženo od sebe in hoče oditi svojo pot. Toda žena, "Halo, ženska!"

In v trenutku jo zagrabi žilava prepričana, da se ji popolnoma roka pomorskega ter jo potegne okrog nje, vsak bi rad plesal z njo. Ona se brani, prosi, joka, je propadel zadnji, kako a vse nič ne pomaga, pijani po-

odkar je v pijanosti in igri iskal svoje sreče. Bala se je tudi, da bi ga ji njegovi tovariši ne ubili, ker se je večkrat ves potolčen privlekel domov.

"Anton, lepo te prosim, pojdi va domu; glej. Milko te že tako težko čaka."

"Strani, pravim!" zadere se mož nad njo in dvigne ves razdivjan svojo pest nad ubogo soprogo.

"Anton, nikari!" zakriči žena.

Pa je bilo že prepozno, ker v tem hipu je vsled udara odletela od njega in trčila z vso silo z glavo ob mejnjo na cesti. Tont pogleda, zagleda kri na glavi, grdo zakolne in ko sliši, da se bližajo ljudje, zbeži v stransko ulico ter izgine med drugimi ljudmi.

Nezvestna je ležala nesrečna žena ob cestnem kamnu in gorka kri ji je kapala raz čelo po obrazu. Takoj se je zbrala gruča ljudi okrog nje, ki so jo poskušali vzdramiti. Med njimi je bil tudi vojak, ki jo je poznal. Hitro naprosi druge, naj mu pomagajo, da jo prenese v bližnjo hišo. Urno pošljejo po zdravnika, ki kmalu pride. Bil pa je mnenja, da je vsaka pomoč odveč, ker je zadeta na sence in ji je odtoklo že preveč krvi. Drgnili so jo po nasvetu zdravnikovem z mrzlini obkladki. Toliko je s tem dosegel zdravnik, da se je za hip vzdramila iz nezvesti.

"Milka, duhovna", je vzdihnila, ko se je vzbudila. Znanec je tekkel v njeno stanovanje. Kmalu je prišel vojak z Milkom ter ga pripeljal k postelji matere.

Z veliko težavo je položila mati svojo trudno roko na njegovo glavo in vzdihnila:

"Oh, ubogi otrok! Sirota!"

Več ni mogla spregovoriti. Roka ji je omahnila, božajoč Milko lice.

Iskajoč duhovna, srečali so na ulici nekega benediktinca ter ga naprosili, ker je sila velika, naj gre k bolnici.

Razvedrilo se je lice trpeti ženi, ko je videla, da sta se ji izpolnili obe želji. Duhovnik ji je podelil sv. zakramente za umirajočo. Bil je zadnji čas. Komaj je duhovnen dovršil svoje sveto opravilo, je žena umrla. Mali Milko je stal poleg mrtve matere in jokal. Mrtvi materi je bila odprta pot v mrtvašnico, Milko pa, sirota, ni imel iti nikamor. Po daljšem razgovoru se je benediktinec prepričal, da dečko nima nikakih sorodnikov, zato se je odločil, dečka začasno vzeti s seboj v samostan.

"Milko, daj materi zadnji poljubček in ne pozabi, da te toliko ni in ne bo nihče ljubil na svetu, kakor tvoja sedaj mrtva mati."

Deček poljubi roko mrtve matere, ki ga je tolikrat blagoslovljala, mu delala sveti križ in ki je tolikrat vsled prehudega dela utrujena omahovala iz ljubezni in v skrbni zanj.

In pokleknul je duhoven z Milkom ob mrtiški postelji in opravila sta kratko molitev za pokojno mater; duhovnik pa pristavi:

"Milko, tako se vsak dan spomni svoje matere in zraven tudi svojega očeta, pa ti bo dobro na zemlji."

Nato hitro pokrogi mrtiča z blagoslovljeno vodo, prime dečka za roko, obriše si solzo sočutja in odide v temno noč.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. Koler

SLOVENSKE ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu. Ime Dr. Koler je znano v vseh svetovnih zdravstvenih središčih.

Neustavljeno je višji zdravnik in glavni zdravnik. Če imate kakršnokoli bolezen, ki jo lahko zdravimo, privedite jo k nam. Imamo vse potrebne zdravila in zdravila.

Vse medicinske zdravila so ohranjene v najboljši kakovosti. Če imate kakršnokoli bolezen, ki jo lahko zdravimo, privedite jo k nam. Imamo vse potrebne zdravila in zdravila.

Uradno ura: vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. V petek od 8. ure zjutraj do 4. ure zvečer. Če imate kakršnokoli bolezen, ki jo lahko zdravimo, privedite jo k nam. Imamo vse potrebne zdravila in zdravila.

Uradno ura: vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. V petek od 8. ure zjutraj do 4. ure zvečer. Če imate kakršnokoli bolezen, ki jo lahko zdravimo, privedite jo k nam. Imamo vse potrebne zdravila in zdravila.

Uradno ura: vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. V petek od 8. ure zjutraj do 4. ure zvečer. Če imate kakršnokoli bolezen, ki jo lahko zdravimo, privedite jo k nam. Imamo vse potrebne zdravila in zdravila.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRISILNO ODPLUJEJO 12. DECEMBER, NEW YORK.

ROCHAMBEAU	4. jan.	—	Havre
CRETIC	5. jan.	—	Genoa
LA LORRAINE	5. jan.	—	Havre
LAPLAND	5. jan.	—	Cherbourg
RYNDAM	5. jan.	—	Boulogne
PESARO	12. jan.	—	Genoa
BELVEDERE	15. jan.	—	Trst
LA TOURAINE	15. jan.	—	Trst
FINLAND	15. jan.	—	Cherbourg
SAXONIA	18. jan.	—	Cherbourg
PANNONIA	18. jan.	—	Trst
ADRIATIC	19. jan.	—	Cherbourg
IMPERATOR	20. jan.	—	Cherbourg
REGINA	20. jan.	—	Genoa
FRANCE	20. jan.	—	Havre
ZEELAND	22. jan.	—	Cherbourg
SAXONIA	22. jan.	—	Cherbourg
AGUANTIA	25. jan.	—	Boulogne
ROTTERDAM	25. jan.	—	Trst
ARGENTINA	29. jan.	—	Havre
LA SAVOIE	1. febr.	—	Trst
AQUANTIA	3. febr.	—	Cherbourg
KRONLAND	5. febr.	—	Havre
LA LORRAINE	5. febr.	—	Cherbourg
ALBANIA	8. febr.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	9. febr.	—	Trst
LAPLAND	12. febr.	—	Cherbourg
RYNDAM	12. febr.	—	Boulogne
ADRIATIC	16. febr.	—	Cherbourg
LEOPOLDINA	16. febr.	—	Havre
FRANCE	17. febr.	—	Havre

Glede cen za vozne listke in vsa druga poiznanja, obrnite se na 1209.

FRANK SAKSER
12 Cortlandt St., New York

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

BELVEDERE
15. januarja
ARGENTINA
29. januarja
PRES. WILSON
9. februarja

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošno ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

Glede cen za vozne listke in vsa druga poiznanja, obrnite se na 1209.

CUNARD LINE

Parnik "CARONIA"
20,000 TON.

odpluje 15. januarja
v Napulj.

Cena za tretji razred v Trst preko Napulja... \$104.50
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je lokalni Cunard agent. Pojdite k njemu.

Cena za tretji razred v Trst preko Napulja... \$104.50
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je lokalni Cunard agent. Pojdite k njemu.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Iz New Yorka v Italijo naravnost
v Napolj, -- Genova
PALERMO, -- MESSINO.

Parnik na dva vijaka
PRINCESS MATOIKO
18.500 ton dislocamenta
11.000 ton nosilne teže
bo odplul 20. januarja.

Izvanredne udobnosti. — Izborna služba.

Cene: za kabine od \$150.00 naprej. za tretji razred \$95.00
in \$5.00 vojnega davka.

Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.
Oddelek za tovore: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

CUNARD ANCHOR LINE

Parnik "ITALIA"
odpluje 1. februarja
v Dubrovnik in Trst

Cena za tretji razred:
v Dubrovnik \$125.00
v Trst \$115.00
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard Anchor agent. Pojdite k njemu.

Parnik "PANNONIA"
odpluje 18. januarja
v Dubrovnik in Trst

Cena za tretji razred \$125.00
in \$5.00 vojnega davka...

V vašem mestu je Cunard Anchor agent. Pojdite k njemu.

ZAKAJ BI NAJ PIL NA BOŽIČ VODO?

</